Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju atbildības īstenošana

LETERA

Latvijas vides aizsardzības fonds

- Ceļa karte ir izveidota komersantiem, lai tos informētu par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju atbildību un tās īstenošanu. Tā sniedz priekšstatu un apkopo prasības, kas jāņem vērā uzņēmumam, uzsākot Latvijā elektrisko un elektronisko iekārtu tirdzniecību vai ražošanu.
- Ceļa karte ir sagatavota Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Valsts informācijas sistēmas "Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs" funkcionalitātes pilnveidošana" (projekta Nr.1-08/48/2020) ietvaros.
- Ceļa karte ir izstrādāta, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu Nr.2012/19/ES "Par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA)" un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Ceļa kartē pārskatāmi un strukturēti apkopotas uz komersantiem attiecināmās prasības.
- Ceļa karte ir izstrādāta, sadarbojoties Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācijai (LETERA) un Valsts vides dienestam.

Saīsinājumi:

DRN – dabas resursu nodoklis

EEI – elektriskās un elektroniskās iekārtas

EEIR reģistrs – Valsts informācijas sistēma Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs

ES – Eiropas Savienība

VVD – Valsts vides dienests

EEI tirdzniecības tempi turpina pieaugt un iekārtu inovāciju cikls arvien vairāk saīsinās, palielinot iekārtu nomaiņas tempu, kā rezultātā EEI atkritumi ir kļuvuši par vienu no straujāk augošajiem atkritumu veidiem pasaulē. Tādēļ, lai veicinātu ilgtspējīgu ražošanu, resursu efektīvu izmantošanu, aizsargātu vidi un cilvēku veselību, novēršot vai samazinot EEI atkritumu rašanos un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi, attiecībā uz EEI tiek piemērots ražotāja atbildības princips. **Ražotāja atbildības princips paredz, ka EEI ražotājiem ir jāfinansē EEI atkritumu dalīta savākšana, pārstrāde, reģenerācija un apglabāšana videi nekaitīgā veidā.** Ražotāja atbildības princips tiek piemērots visa veida EEI neatkarīgi no to lietojuma mērķa - gan patērētāju iekārtām, gan EEI, kas paredzētas profesionālai lietošanai.

Struktūra

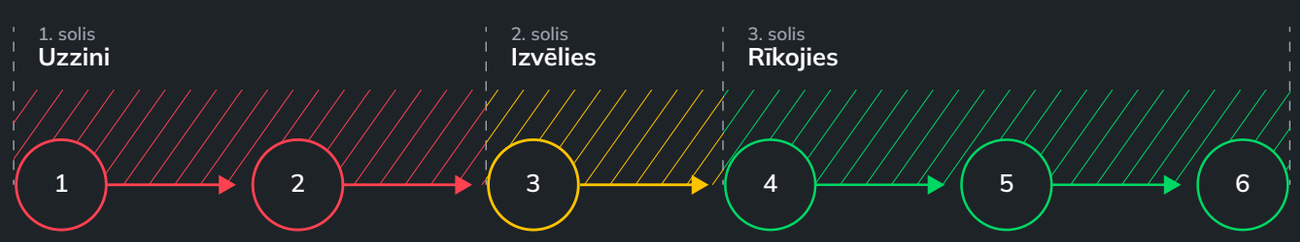

Uzzini, kam ir jāveic EEI atkritumu apsaimniekošana!

Uzzini, kāda ir EEI ražotāja atbildība un kas ir EEI atkritumu apsaimniekošana!

Izvēlies, kā nodrošināt EEI atkritumu apsaimniekošanu!

Rīkojies - noslēdz līgumu ar EEI atkritumu apsaimniekotāju vai veic EEI atkritumu apsaimniekošanu pats!

Rīkojies - reģistrējies EEIR reģistrā!

Rīkojies - iesniedz ziņojumus EEIR reģistrā!

1. Uzzini, kam ir jāveic EEI atkritumu apsaimniekošana!

ŅEM VĒRĀ - komersantiem, kas nav reģistrēti Latvijā, ar rakstisku pilnvarojumu jānozīmē pilnvarotais pārstāvis, kas veic komercdarbību Latvijā un kas pārņem ārvalstu ražotāja saistības Latvijā

2. Uzzini, kāda ir EEI ražotāja atbildība un kas ir EEI atkritumu apsaimniekošana!

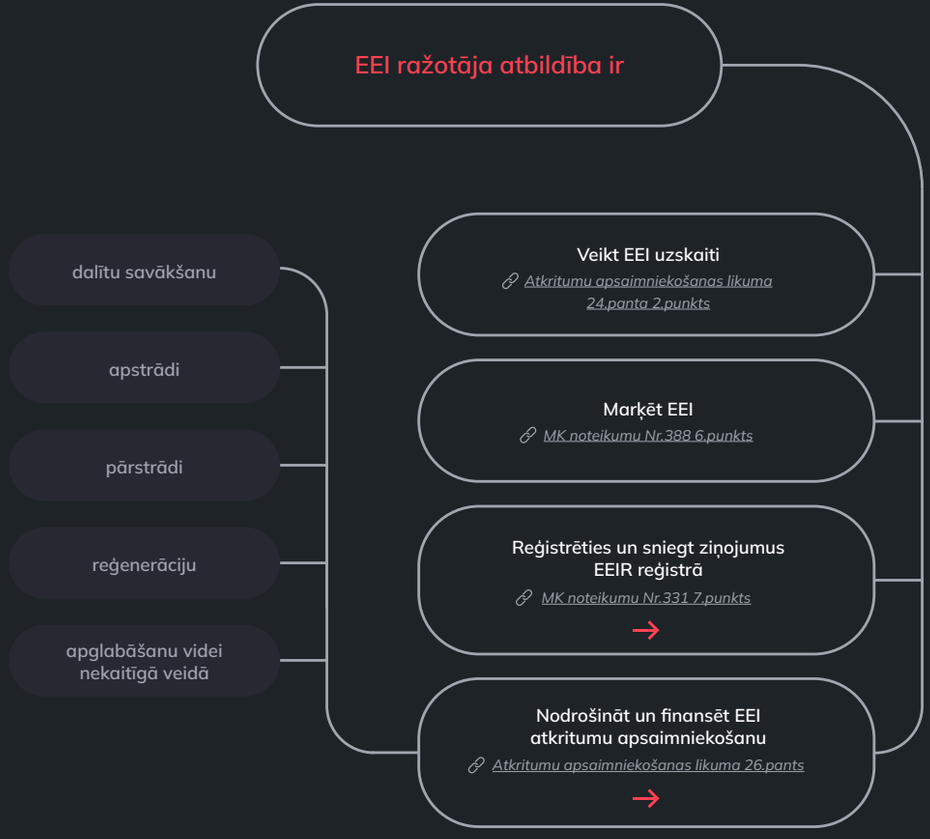

ŅEM VĒRĀ - par nemarķētu EEI laišanu tirgū tiek piemērots naudas sods
Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta 4.punkts

3. Izvēlies, kā nodrošināt EEI atkritumu apsaimniekošanu!

4. Rīkojies - noslēdz līgumu ar EEI atkritumu apsaimniekotāju vai veic EEI atkritumu apsaimniekošanu pats!

A

Līgums ar ražotāju atbildības organizāciju

Noslēdz līgumu ar EEI atkritumu apsaimniekotāju par piedalīšanos EEI atkritumu apsaimniekošanas sistēmā

Dabas resursu nodokļa likuma 9.panta 1.punkts

! SAŅEM ATBRĪVOJUMU NO DRN SAMAKSAS PAR EEI

Apsaimniekotāju izvēlies no aktuālā EEI atkritumu apsaimniekotāju saraksta Valsts vides dienesta mājaslapā www.vvd.gov.lv

Sniedz apsaimniekotājam atskaites par Latvijas tirgū laisto EEI apjomu

Nodrošini maza izmēra EEIatkritumu pieņemšanu veikalos, kuros EEI tirdzniecības platība ≥ 400m2

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 4¹.punkts

Nodrošini līdzīga tipa EEI atkritumu bezmaksas pieņemšanu, ja jaunas EEI tiek piegādātas tieši to lietotājam

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 4.punkts

ŅEM VĒRĀ - par atskaitēs apsaimniekotājam nenorādīto EEI apjomu EEI ražotājs maksā DRN un soda naudu divkāršā apmērā

Dabas resursu nodokļa likuma 31.panta 1.punkts

B

VEIC EEI atkritumu apsaimniekošanu pats

Nodrošini EEI atkritumu pieņemšanu visos šķiroto atkritumu savākšanas laukumos, kurus apsaimnieko sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, ar kuru pašvaldība ir noslēgusi līgumu*

MK noteikumu Nr. 64 4. punkts

Nodrošini EEI atkritumu savākšanas, pārstrādes un reģenerācijas normu izpildi

MK noteikumu Nr. 64 4. punkts

Veic sabiedrības informēšanu*

MK noteikumu Nr. 64 4. punkts

Nodrošini EEI atkritumu savākšanas, pārstrādes un reģenerācijas normu izpildi

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 1.punkts

Garantē EEI atkritumu apsaimniekošanas pasākumu veikšanu ar bankas izsniegtu garantiju vai civiltiesiskās apdrošināšanas polisi

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 28.pants

Sniedz Valsts ieņēmumu dienestam pārskatus par aprēķināto DRN

Dabas resursu nodokļa likuma 27.pants

Sniedz finanšu nodrošinājumu, garantējot EEI atkritumu reģenerācijas normu izpildi

Dabas resursu nodokļa likuma 9. un 11.¹pants

Noslēdz līgumu ar VVD par EEI atkritumu apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu

Dabas resursu nodokļa likums, 9. pants

! SAŅEM ATBRĪVOJUMU NO DRN SAMAKSAS PAR EEI

Sniedz VVD pārskatus par EEI atkritumu apsaimniekošanu un aprēķināto DRN

MK noteikumu Nr. 64 27. punkts

Nodrošini maza izmēra EEI atkritumu pieņemšanu veikalos, kuros EEI tirdzniecības platība ≥ 400m²

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 4¹.punkts

Nodrošini līdzīga tipa EEI atkritumu bezmaksas pieņemšanu,ja jaunas EEI tiek piegādātas tieši to lietotājam

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 4.punkts

ŅEM VĒRĀ - par nesavākto, nepārstrādāto un nereģenerēto EEI atkritumu apjomu EEI ražotājs maksā DRN

Dabas resursu nodokļa likuma 9.panta 1.punkts

ŅEM VĒRĀ - par pārskatos nenorādīto EEI apjomu EEI ražotājs maksā DRN un soda naudu divkāršā apmērā

Dabas resursu nodokļa likuma 31.panta 1.punkts

! SAMAKSĀ DRN PAR EEI

Dabas resursu nodokļa likuma 23. un 27.pants

Nodrošini maza izmēra EEI atkritumu pieņemšanu veikalos, kuros EEI tirdzniecības platība ≥ 400m²

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 4¹.punkts

Nodrošini līdzīga tipa EEI atkritumu bezmaksas pieņemšanu, ja jaunas EEI tiek piegādātas tieši to lietotājam

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 26.panta 4.punkts

ŅEM VĒRĀ - par pārskatos nenorādīto EEI apjomu EEI ražotājs maksā DRN un soda naudu divkāršā apmērā

Dabas resursu nodokļa likuma 31.panta 1.punkts

* Neattiecas uz ražotājiem - apsaimniekotājiem, kas ievestās EEI izmanto, tikai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

MK noteikumu Nr. 64 6. punkts

Ražotājiem, kas paši veic pasākumus un sedz izdevumus, kas saistīti ar fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai atkritumu apsaimniekošanu, ir atšķirīgi nosacījumi

MK noteikumu Nr. 64 punkti 11.¹ -11.⁴

5. Rīkojies - reģistrējies EEIR reģistrā!

EEIR reģistrs

Iesniedz reģistrācijas iesniegumu EEIR reģistrā mēneša laikā pēc darbību uzsākšanas ar EEI

MK noteikumu Nr.331 7.punkts

Informācija par reģistrācijas iesnieguma aizpildīšanu:
https://elektroregistrs.lv/registracija

Aktualizē kontaktinformāciju, apsaimniekotāja maiņu un citu informāciju, 10 darbdienu laikā

MK noteikumu Nr.331 15.punkts

Informācija par izmaiņu iesnieguma aizpildīšanu:
https://elektroregistrs.lv/registracija

Veic ikgadējo samaksu par datu uzturēšanu EEIR reģistrā

MK noteikumu Nr.331 36.punkts

Beidzot darbības ar EEI, 10 darbdienu laikā iesniedz iesniegumu par izslēgšanu no EEIR reģistra

MK noteikumu Nr.331 16.punkts

ŅEM VĒRĀ - par nereģistrēšanos EEIR reģistrā EEI ražotājam tiek piemērots naudas sods

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta 5.punkts

ŅEM VĒRĀ - ja nav veikta samaksa par datu uzturēšanu, EEI ražotājs tiek izslēgts no EEIR reģistra un tiek atcelts atbrīvojums no DRN samaksas

MK noteikumu Nr.331 19.punkts un MK noteikumu Nr. 64 5. punkts

6. Rīkojies - iesniedz ziņojumus EEIR reģistrā!

Ziņojumu iesniegšana EEIR reģistrā

Pilnvaro iesniegt ziņojumus EEI atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru noslēgts līgums par piedalīšanos EEI atkritumu apsaimniekošanas sistēmā

Iesniedz ziņojumus pats

Iesniedz EEIR reģistrā ziņojumus par tirgū laisto EEI daudzumu un dalīti savākto, pārstrādāto un reģenerēto EEI atkritumu daudzumu

MK noteikumu Nr.388 29.punkts

Ziņojumi jāiesniedz:

- līdz 30.oktobrim par laikposmu no 1.janvāra līdz 30.jūnijam
- līdz nākamā gada 30.aprīlim par laikposmu no 1.jūlija līdz 31.decembrim

Ziņojumi ir jāiesniedz elektroniski, ievadot EEIR reģistra datubāzē https://eeiri.lursoft.lv

MK noteikumu Nr.388 30¹.punkts

Informācija par ziņojumu iesniegšanu:
https://elektroregistrs.lv/zinojumi

ŅEM VĒRĀ – par ziņojumu neiesniegšanu EEIR reģistrā EEI ražotājam tiek piemērots naudas sods

Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 3.panta 1.punkts